

معرفی کتاب‌های معروف دفاع مقدس

حکایت زمستان

نویسنده: سعید عاکف

کتاب حکایت زمستان به روایت خاطرات یکی از رزمندگان دفاع مقدس به نام عباس حسین‌مردی می‌پردازد. این کتاب به روایت خاطرات این آزاده، از دوران کودکی‌اش تا زمانی که وارد عرصه‌ی جبهه شده می‌پردازد. عباس حسین‌مردی با توجه به خانواده‌ای که در آن بزرگ شده بود، از همان ابتدا شیفته‌ی اهل بیت (ع) بود. او به‌واسطه‌ی مبارز بودن پدر و برادرش، به میدان مبارزه علیه شاه کشیده شد و در عملیات‌های زیادی شرکت کرد و در یکی از همین عملیات‌های جنگ، به شدت مجروح شد، تا جایی که دشمن قصد داشت او را زنده‌به‌گور کند.

عباس حسین‌مردی قرار بود در صحنه‌ای از صحنه‌های نبرد، توسط دشمن در یک گور دسته‌جمعی دفن شود، اما در آخرین لحظات به‌واسطه‌ی توسل به حضرت ابوالفضل العباس (ع)، به شکلی معجزه‌آسا از مرگ حتمی نجات پیدا کرد. پس از این اتفاق، این رزمنده در میان چندین اردوگاه‌های مخوف و درست در قلب دشمن، به دفعات دست به عملیات‌های شهادت‌طلبانه زد، اما...

یکی از نکات قابل توجهی که سعید عاکف در این کتاب به آن اشاره می‌کند، مسئله‌ی ارتباط رزمندگان جنگ تحمیلی و آزادگان با توسل به اهل بیت (ع) است که درست در لحظاتی که فکرش را هم نمی‌کنند، آن‌ها را نجات می‌دهد.

خط مقدم

نویسنده: فائزه غفار حدادی

یکی از جدیدترین کتاب‌های مرتبط با موضوع دفاع مقدس، کتاب خط مقدم است که در پاییز ۱۳۹۹ منتشر شد. در این کتاب فائزه غفار حدادی سعی کرده برشی از زندگی شهید طهرانی مقدم را روایت کند. شهید طهرانی مقدم در سال‌های ۶۳ تا ۶۵ یگان موشکی ایران تشکیل داده است.

مربع‌های قرمز

نویسنده: زینب عرفانیان

در ماجرای سیل سال ۱۳۹۸ گروه‌های مختلفی شروع به کمک‌رسانی و بازسازی مناطق سیل‌زده کردند. یکی از این گروه‌ها «جمعیت امام رضایی‌ها» به هدایت حاج حسین یکتا بود. حاج حسین یکتا یکی از رزمنده‌های دوران جنگ است که این روزها هم در عرصه‌های مختلف شروع به جهاد کرده است.

زینب عرفانیان در کتاب مربع‌های قرمز خاطرات هشت سال جنگ حاج حسین یکتا را روایت کرده است. این کتاب که در شهریور ۱۳۹۹ منتشر شد، به سرعت توسط رهبر تقریظ شد و به طبع مورد استقبال خوانندگان قرار گرفت.

سفر به گرای ۲۷۰ درجه

نویسنده: احمد دهقان

سفر به گرای ۲۷۰ درجه، داستان رزمنده جوانی به نام ناصر است. ناصر بارها امتحان و درس و مشق را رها می‌کند و به همراه دوستش علی به جبهه می‌رود. تا اینکه یکبار که به جبهه می‌رود، دوستش به او می‌گوید، قرار است عملیات کربلای ۵ انجام شود. ناصر به همراه دوستانش در این عملیات حاضر می‌شوند و در نهایت مجروح می‌شود. به خاطر این جراحت مجبور می‌شود به شهر و دیار خودش باز گردد و زندگی عادی را از سر گیرد تا اینکه...

این کتاب اولین بار در سال ۱۳۷۵ منتشر شد. در همان سال احمد دهقان، نویسنده این کتاب، جایزه بیست سال داستان‌نویسی و جایزه چهارمین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس و جایزه بیست سال ادبیات پایداری را گرفت. این کتاب ۱۸ بار چاپ شده و انتشارات سوره مهر نیز آن را به زبان انگلیسی ترجمه کرده است.

شطرنج با ماشین قیامت

نویسنده: حبیب احمدزاده

شطرنج با ماشین قیامت داستان دیده‌بان نوجوان ۱۷ ساله‌ای است که به ناچار به جای دوست مجروحش راننده ماشین حمل غذا می‌شود. نوجوانی که در کل داستان نامش را متوجه نمی‌شویم و فقط چند باری از پشت بی‌سیم با نام مستعار موسی صدایش می‌کنند. او باید علاوه بر گذارسازی به رزمندگان، به دو نفر از آدم‌های عجیب و غریب آبادان که هنوز شهر را ترک نکرده‌اند، غذا برساند. در همان زمان متوجه می‌شود عراقی‌ها یک ماشین رادار دارند و او به دنبال این ماشین رادار که به آن ماشین قیامت می‌گویند می‌رود تا راز آن را بفهمد.

این کتاب با نگاهی متفاوت نسبت به بقیه آثار حوزه دفاع مقدس نوشته شده است. بسیاری از مفاهیمی که در کتاب‌های دفاع مقدس همیشه تکرار می‌شوند، در این کتاب از زاویه‌ای متفاوت روایت شده است. در این کتاب حرف‌های این دو نفر را هم می‌شنویم. اگر تاکید خیلی از رمان‌ها بر نگاهی مطلق‌گرایانه به مقوله جنگ و دین است، حبیب احمدزاده در این کتاب با نگاهی نسبی به این مفاهیم می‌پردازد. برای همین است که این کتاب می‌تواند طیف وسیعی از مخاطبان را با خود همراه کند. این کتاب در کنار کتاب‌های اورهان پاموک در دانشگاه راجرز آمریکا در گروه مطالعات خاورمیانه تدریس می‌شود.

مهاجر سرزمین آفتاب

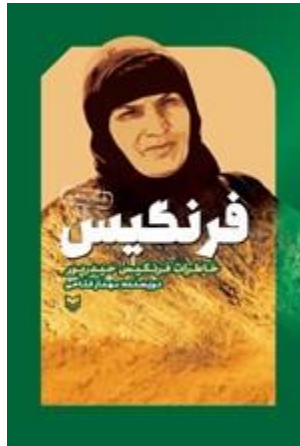
نویسنده: مسعود امیرخانی

کتاب مهاجر سرزمین آفتاب زندگی‌نامه‌ی بانوی ژاپنی مسلمان و مادر شهید، خانم کونیکو یامورا است که توسط حمید حسام و مسعود امیرخانی نوشته شده است.

کتاب مهاجر سرزمین آفتاب که خاطرات یک مادر شهید ژاپنی است، شامل نکاتی خواندنی برای تمام افرادی است که به خواندن کتاب‌های زندگی‌نامه‌ای علاقه‌مند هستند. زندگی یک زن ژاپنی مسلمان‌شده که فرزندش را در جنگ از دست داده است، برای بسیاری از افراد خواندنی و جذاب خواهد بود.

نکته‌ای که داستان زندگی این مادر شهید را منحصر به فرد می‌کند، حوادثی است که طی زندگی‌اش برای او اتفاق می‌افتد و مسیر زندگی او را به طور کامل تغییر می‌دهد، تا جایی که خودش می‌نویسد: «هیچ‌گاه تصور نمی‌کردم داستان زندگی من روزی در قالب یک کتاب منتشر شود، چون اگر در ژاپن و در کنار خانواده‌ام می‌ماندم، یک زندگی کاملاً عادی را تجربه می‌کردم؛ در حالی که آشنایی من با یک مرد مسلمان ایرانی، مسیر زندگی‌ام را کاملاً تغییر داد و توسط او به دنیایی جدید و ناشناخته وارد شدم.»

فرنگیس: خاطرات فرنگیس حیدرپور

نویسنده: مهناز فتاحی

اگر پارک شیرین کرمانشاه رفته باشید، حتما تندیس زنی تبر به دست را دیده‌اید. زنی شجاع به نام فرنگیس. فرنگیس در روستایی نزدیک گیلانغرب زندگی می‌کند.

اما ماجرای تبر چیست؟ روزی فرنگیس از پناهگاهی در کوه‌های اطراف روستا به خانه بر می‌گردد تا آذوقه بردارد، در راه بازگشت با ۲ سرباز عراقی مواجه می‌شود که یکی از آن‌ها را با تبر می‌کشد و دیگری را اسیر می‌کند. مهناز فتاحی در ۱۲ فصل خاطرات فرنگیس حیدرپور از کودکی و جوانی فرنگیس و ماجرای اسیر کردن یک سرباز عراقی را نوشته است.

دا: خاطرات سیده زهرا حسینی

نویسنده: سیده اعظم حسینی

دا، کتابی که به چاپ صد و پنجاهم رسید و به یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌های ایران تبدیل شد. ماجرای کتاب دا، روایت زنی گُرد و عرب‌زبان خرمشهری از جنگ ایران و عراق است. روایتی از لایه‌های پنهان جنگ. کتاب دا روایت مدافعان بومی خرمشهری است. در این کتاب سیده زهرا حسینی با جزئیات فراوان زندگی خود و خانواده‌اش را روایت کرده است. زهرا حسینی حتی روابط عاطفی و دراماتیکی را که در بستر جنگ تجربه کرده در این کتاب آورده است. خانواده‌ای که پیش از جنگ ایران و عراق، تجربه زندگی در بصره و اخراج از خاک عراق را هم پشت سر گذرانده است. کتاب دا تا کنون به زبان‌های انگلیسی، عربی، اردو، ترکی استانبولی و اسپانیولی ترجمه شده است. نسخه عربی آن زیر نظر سید حسن نصرالله ترجمه شده است.

دختر شینا

دختر شینا خاطرات قدم خیر محمدی کنعان است. در این کتاب خانم محمدی کنعان زندگیش را از دوران کودکی تا زمان شهادت همسرش روایت می‌کند. او روایتی واقعی از اوضاع شهرها و خانواده‌های درگیر جنگ نوشته و از هر گونه پیش‌داوری و جانبداری مثبت و منفی دوری کرده است. همین موضوع باعث می‌شود دختر شینا کتابی خواندنی و مهم در حوزه مستندنگاری شود.

این کتاب را بهناز ضرابی زاده بر اساس خاطرات خانم محمودی کنعان نوشته است. ضرابی زاده برای نوشتن این کتاب شش ماه و هر هفته دو یا سه روز با خانم محمدی کنعان مصاحبه کرده است. این کتاب تاکنون به زبان‌های ترکی استانبولی، انگلیسی و عربی ترجمه شده است.

پایی که جا ماند

نویسنده: سید ناصر حسینی پور

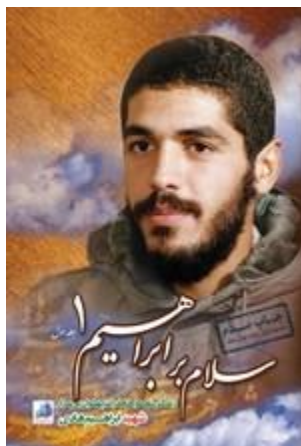
یکی از سخت‌ترین اتفاق‌هایی که بعد از دوران جنگ رخ داد، اسارت بسیاری از شرکت‌کنندگان در جنگ بود. سید ناصر حسینی پور در شانزده سالگی و در آخرین روزهای جنگ اسیر شد. او که در این دوران تجربه‌های تلخ و دردناکی را تجربه کرده، در همان دوران تصمیم گرفت خاطراتش را بنویسد. برای همین در ۲۳ صفحه به صورتی رمزی خاطراتش را نوشت و بعد از آزادی از روی کدهایی که یادداشت کرده بود، خاطراتش را روایت کرد.

سید ناصر بخشی از یادداشت‌هایش در زندان را که به آن «تقلب زندان» می‌گفت، در فصل پایانی کتاب آورده است. حسینی پور کارمند میز ادبیات مقاومت بخش جنگ نرم در دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی است. او، هدفش از نوشتن این خاطرات را ثبت خاطرات دوران اسیریش عنوان کرده است. این کتاب نیز به زبان‌های ترکی استانبولی و عربی ترجمه شده است. پای که جا ماند در سال ۱۳۹۱ به عنوان کتاب سال دفاع مقدس انتخاب شد.

هفت روز آخر

جنگ ایران و عراق سرانجام در سال ۱۳۶۷ با پذیرفتن قطع‌نامه از جانب ایران پایان گرفت. اما روایت این روزهای آخر هم خواندنی است. محمدرضا بایرامی در کتاب هفت روز آخر درباره حضورش در هفت روز آخر جنگ تحمیلی می‌گوید. روایتی که بخش اولش ماجرای شجاعت و جسارت جمعی از رزمندگان ایرانی در برابر تهاجم نیروهای عراقی است. بخش بعدی کتاب درباره جدال او و هم‌زمانش با تشنگی است.

سلام بر ابراهیم (۱)

نویسنده: گروه نویسندگان

شهید ابراهیم هادی در سن بیست و هفت سالگی در عملیات والفجر مقدماتی در فکه شهید شد و پیکرش در همانجا گمنام باقی ماند. اما پیش از شهادت زندگی پر فراز و نشیبی داشته است. در سال ۱۳۹۳ زندگینامه‌ی این شهید به همت گروهی از دوستان، اعضای خانواده و هم‌زمانش منتشر شد. ابراهیم هادی با وجود مهارت‌های بسیار در رشته‌های مختلف ورزشی، همیشه روحیه‌ای پهلوانی داشت و همین روحیه باعث می‌شود که بتواند الگویی برای سادگی و فروتنی باشد. این کتاب ۶۲ روایت کوتاه از زندگی شهید ابراهیم هادی و در دو جلد است.

یادگاران: کتاب چمران

نویسنده: ره‌هی رسولی‌فر

انتشارات روایت فتح به کمک جمعی از نویسندگان سعی کرده تا زندگی‌نامه و بخشی از خاطرات و دست‌نوشته‌های شهدا را در مجموعه یادگاران جمع کند. البته این مجموعه فقط درباره شهدای جنگ تحمیلی نیست. اما زندگی‌نامه تعدادی از تاثیرگذارترین شهدای جنگ تحمیلی در این مجموعه وجود دارد. مانند شهید متوسلیان، شهید کاوه، شهید باقری، شهید چمران، شهید همت و شهید صیاد شیرازی. حجم این کتاب‌ها کم است و تاکنون ۳۲ جلد از این مجموعه منتشر شده است. از این مجموعه پیشنهاد می‌کنیم کتاب چمران را بخوانید. شهید چمران کسی بود که درس و دانشگاه را رها کرد و به ایران آمد تا بجنگد. در این کتاب خاطراتی که اطرافیان از او داشتند به همراه بخشی از دست‌نوشته‌های او آمده است.

روزگاران: کتاب زنان خرمشهر

نویسنده: بتول کازرونیان

مجموعه ۲۳ جلدی روزگاران درباره وقایع مختلف جنگ تحمیلی و یا گروه‌های مختلفی که در جنگ شرکت کرده‌اند، است. گروه‌هایی مانند غواصان، پزشکان، پرستاران، نیروهای هوایی و وقایعی مانند فتح خونین شهر، اسارت، وقایع دزفول و ماجرای غواصان لشکر ۱۴.

در این مجموعه تصویری از سال‌های جنگ به کمک خاطرات افراد مختلف ترسیم شده و برای آن‌ها که آن روزها را دیده‌اند، خاطره بازی و آن‌ها که ندیده‌اند، آگاهی را به ارمغان می‌آورد. در «کتاب زنان خرمشهر» از مجموعه روزگاران، بتول کازرونیان به نقش زنان در جنگ تحمیلی با محوریت اشغال و آزادسازی خرمشهر می‌پردازد. زنانی که تا پیش از ترک اجباری خرمشهر وظیفه آشپزی و پرستاری از رزمندگان را بر عهده داشتند. در نوشتن این کتاب کازرونیان توانسته صد خاطره از زنان خرمشهری را گرد هم آورد.

حمله به اچ ۳

نویسنده: حسن ودود

یکی از جذاب‌ترین کتاب‌ها در زمینه دفاع مقدس مجموعه کتاب‌های کمیک حسن ودود است. در این مجموعه ودود سعی کرده با قلم هنرمندانه خود بخشی از وقایع دفاع مقدس را به تصویر بکشد. بخشی از کتاب حمله به اچ ۳ را در تصویر زیر می‌بینیم. عملیات اچ ۳ یکی از مهم‌ترین عملیات‌های نیروی هوایی ایران در جنگ بود و از جمله بزرگ‌ترین عملیات‌های هوایی دنیا از آن یاد می‌شود. در این عملیات ارتش ایران پایگاه هوایی الولید را در غربی‌ترین نقطه عراق منهدم کرد.